

SEMINARSKI RAD

Predmet: POSLOVNA EKONOMIJA

Tema: POSLOVNA SREDSTVA

(osnovna i obrtna)

SADRZAJ

Sredstva u preduzecu.....	1
- metamorfoza sredstava.....	1
-oblici sredstava.....	2
Osnovna sredstva.....	2
-funkcije osnovnih sredstava.....	3
-pojavnici oblici osnovnih sredstava.....	3
-izvori finansiranja osnovnih sredstava.....	4
-kapaciteti osnovnih sredstava.....	4
-vrednosti osnovnih sredstava.....	4
-trosenje osnovnih sredstava.....	4
-evidencija osnovnih sredstava.....	6
-PDV nad osnovnim sredstvima.....	7
Obrtna sredstva.....	8
-kruzenje obrtnih sredstava.....	8
-vrste i klasifikacija obrtnih sredstava.....	8
-koeficijent obrta kao pokazatelj cirkulacije obrtnih sredstava.....	8
Trosenje sredstava.....	9
Angazovanje sredstava.....	10
Odnos angazovanja i trosenja sredstava.....	10
Literatura.....	11

SREDSTVA U PREDUZECU

Pri poslovanju, preduzece mora raspolagati određenim sredstvima, tj. imovinom, jer je to uslov u procesu rada da bi se dobio određen proizvod u procesu reprodukcije. Sredstva moraju i kvantitativno i kvalitativno da odgovaraju zadatku preduzeca. To znaci da ce jedno proizvodno preduzece, na primer, za proizvodnju konfekcije imati drugacija sredstva od trgovinskog preduzeca koje prodaje konfekciju. Svako preduzece da bi moglo da posluje mora da raspolaze takvim konkretnim oblicima poslovnih sredstava koji su prilagodjeni njegovom poslovnom zadatku. Prema ekonomskom definisanju imovine preduzeca, s'jedne strane, je skup razlicitih sredstava koja se koriste i koja su u funkciji obavljanja poslovnih zadataka preduzeca, a s' druge strane, to je imovina prema svom poreklu, tj. cije je vlasnistvo ta imovina, kome pripada i kome ce pripadati u slucaju prestanka rada preduzeca.

Celokupna imovina, tj. sva sredstva preduzeca imaju svoje izvore kojima se odredjuje poreklo ili nacin njihovog pribavljanja vlasnistva. Sredstva ulozena pri osnivanju preduzeca, ili koja su rezultat poslovanja preduzeca, predstavljaju sopstvana sredstva, tzv. sopstveni ili trajni kapital. Sredstva pribavljena putem kredita imaju izvor u obavezama (dugovanjima) preduzeca. Obaveze mogu biti dugorocne i kratkorocne, bilo da se radi o obavezi prema kreditorima ili ostalim poveriocima (dobavljacima). Sva sredstva preduzeca predstavljaju njegovu bruto imovinu i knjigovodstvenim imenom se nazivaju-aktiva. Izvori sredstava nazivaju se zajednickim imenom-pasiva.

Ta sredstva mogu biti u obliku stvari, prava i novca. Sredstva se prvobitno nalaze u novcanom obliku, kao slobodna sredstva, a menjaju svoj oblik kada prelaze u robnu i tehnolosku fazu poslovanja, odnosno kada se novcana sredstva upotrebe za nabavku i kupovinu zgrada, masina, uredjaja, opreme, zemljista, sirovina... cime menjaju oblik i postaju sredstva u procesu proizvodnje. Ona time menjaju svoj upotrebnii kvalitet; od univerzalnog u namenski.

Prema svojoj ulozi i funkciji sredstva se javljaju u obliku sredstava za rad i predmeta rada; dok pomocu radne snage menjaju oblik tokom reprodukcije. Menjanje oblika sredstava predstavlja kruzenje sredstava.

Na ovom kruzenju prolaze kroz nekoliko **metamorfoza**, tacnije kroz tri:

1) pretvaranje novcanog oblika sredstava u pocetni robni oblik na pocetku njihovog kruzenja (koji je uslov za proces reprodukcije)

2) pretvaranje pocetnog robnog oblika u završni robni oblik, tj. gotov proizvod

3) pretvaranje završenog robnog oblika u završni novcani oblik (pretvarajući se u vrednost, odnosno finansijski rezultat poslovanja preduzeca u vidu gubitka ili dobitka), da bi se ovaj poslednji ponovo vratio u reprodukciju pretvaranjem u pocetni robni oblik

Prva i treća metamorfoza imaju prometni karakter i obezbedjuju osnovicu za izvršenje drustvene razmene proizvoda u robno-novcanoj privredi, odnosno na trzistu. Druga metamorfoza je tehnoloske prirode, proizvodne, i ona omogucuje da se od robnih oblika, ciji upotrebnii kvaliteti ne odgovaraju potrebama zainteresovanih kupaca, dobiju novi robni oblici koji odgovaraju potrebama tih kupaca.

Proces poslovanja preduzeca se izrazava kao proces trosenja energije i rada zaposlenih radnika pomocu sredstava za rad i osnovnog i pomocnog (proizvodni i rezijski) materijala.

Osnovni materijal menja svoja fizicka ili hemijska svojstva da bi proizvod dobio nove upotrebne kvalitete, pri cemu on svojom supstancom ulazi u sastav novog proizvoda. To mogu biti predmeti koji se uzimaju direktno iz prirode, kao i oni koji su bili u procesu proizvodnje. On je u stvari novi proizvod, samo je pretrpeo dvostruku metamorfozu:

1) tehnolosku-izmenivsi izvesna fizicka i hemijska svojstva

2) ekonomsku-zbog izmene upotrebnog kvaliteta, koja je nastala kao rezultat tehnoloskog procesa

Ova vrsta materijala se naziva materijalom za izradu. Na primer: za proizvodnju hleba osnovni materijal je brasno.

Pomocni materijal se cesto trosi u tehnoloskoj fazi procesa rada pored materijala za izradu. Karakteristike ovog materijala u odnosu na nov proizvod je u tome da on ili uopste supstancom ne ulazi u nov proizvod ili ulazi sa hemijski izmenjenim svojstvima (proizvodni-kvasac i so u hlebu). Uloga ovog materijala u tehnoloskom procesu je da omoguci ili da potpomogne tok toga procesa (voda pri proizvodnji hartije i proizvodnji secera omogucuje razlaganje materijala za izradu; razlaganje celuloznih vlakana u industriji hartije, odnosno razlaganje supstance secera iz repe u tanki sok). Sav ostali pomocni materijal koji se u preduzecu trosi da bi se normalno obavljalo poslovanje, bez obzira da li se radi o proizvodnoj, trgovinskoj ili uslužnoj organizaciji, naziva se pomocni neproizvodni ili rezijski materijal (npr. materijal za odrzavanje cistoce).

Podela materijala na osnovni i pomocni ne proizilazi iz nekih prirodnih osobina materijala, vec iz nacela njegove upotrebe. Na primer, zica je osnovni materijal ako se upotrebljava za proizvodnju eksera, a pomocni ako se koristi za pakovanje.

Sredstva za rad su instrumenti ili orudja kojima proizvođač obavlja procese rada.

Postoje razliciti kriterijumi za njihovu klasifikaciju. Ako je to inventarsko knjigovodstvo, klasifikuju se po odeljenjima; ako je nabavna sluzba, mozda ce kategorije musterija biti jedan od kriterijuma za klasifikaciju sredstava za rad; ako se ona posmatraju sa stanovista rukovodilaca proizvodnje, tada ce njihove funkcionalne karakteristike izbiti kao kriterijum u prvi plan. Najcesce se klasifikuju na funkcionalni nacin na:

1) opremu (masine, postrojenja, uredjaji),

2) alate (sredstva za rucno ili masinsko manipulisanje pri obavljanju radnih i kontrolnih operacija)

3) gradjevinske objekte i instalacije

Sredstva za rad se fizicki trose kako kad se upotrebljavaju i koriste u procesima rada tako i kada se ne koriste. Pojavni oblici tih trosenja su: habanja, lom i kvar, kao i fizicko starenje sredstava.

S'obzirom na koeficijent reprodukovanja sredstava u tehnoloskoj fazi ciklusa reprodukcije, sva sredstva angazovana u reprodukciji mogu se podeliti u dve osnovne kategorije:

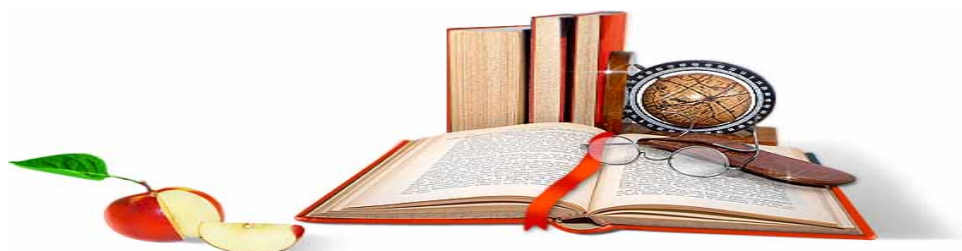
1) osnovna sredstva ciji je koeficijent reprodukovanja manji od 1

2) obrtna sredstva ciji je koeficijent reprodukovanja veci od 1, ili je u najnepovoljnijem slucaju jednak 1

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com